

Gudarna kom till Olympen

Artikel ur Sydsvenskan 2004-03-19

När Tiffany, Kajan, Itzhak och de andra i Hipp-hipp-gänget tog klivet till scenen fick man skapa nya trafikskyltar för att visa vägen till Olympen. På 70- och 80-talet hade det knappast behövts. Då var Olympen hemvist för rockens gudar. Paul McCartney, Kiss, The Clash, Santana, Simple Minds och Bette Midler - alla har de spelat i Lund. Dygnet Runt berättar historien om betongkomplexet som fick storhetsvansinne.

– Egentligen är Olympen en omöjlig lokal. Det är en tråkig byggnad som dessutom ligger fel till. Och den är dåligt anpassad för att göra moderna teaterföreställningar. Men det är det som är utmaningen.

Så säger Stefan ”Julius” Malmström, mannen som under nästan trettio år lockade världsartister till denna tråkiga byggnad som ligger fel till. Julius har sedan några år helt lämnat Olympen bakom sig, men komikerparet Johan Wester och Anders Jansson har, tillsammans med producenten Pange Öberg, med föreställningen Hiphipp [paw rihk-titt] visat att det fortfarande går att se möjligheter med den omöjliga idrottshallen i betong i Lunds nordöstra utkanter.

Sagan om Olympen börjar med en felkonstruerad handbollsarena i ett betongkomplex av studentbostäder som stod färdigt just när stora delar av Lunds studentområden mer eller mindre stod tomma.

Men redan sagans andra kapitel är betydligt ljusare, med berättelsen om hur Julius tar sig an lokalen och inom ett år lockar dit såväl Procol Harum och Paul McCartney som Alice Cooper och Santana.

– Jag hade ett uppdrag från Akademiska Föreningen i Lund att ordna danskvällar på studentområdena, men i början av 70-talet sjönk studentantalet drastiskt, så stora delar av Lund var sovstäder. Delphi låg i malpåse - Vildanden, Sparta och Ulrikedal likaså, säger Julius Malmström. Konsekvensen blev att Julius jobb snarare handlade om att lägga ner danskvällar, än om att faktiskt arrangera dem.

– Till slut tänkte jag att här uppbär jag en lön från AF - jag kan inte fortsätta att bara lägga ner. Jag kände att jag var tvungen att göra något, berättar Julius som själv på den tiden var en 22-årig student.

Studentområdet Sparta var nybyggt vid den här tiden. Tanken hade varit att förbereda staden för en väntad invasion av nya personer som skulle komma till Lund för att plugga. Staden skulle växa och den lilla AF-borgen mitt i Lund ansågs inte räcka till för framtidens Lundastudenter.

– Man trodde att studentantalet skulle explodera, så där kunde man inte vara kvar. Runt Sparta var det tänkt att det skulle växa fram en akademisk

by, men 1970 var Sparta i stället som en öde ö, säger Julius.

Och mitt i denna ödslighet låg ett lika öde Olympen, en idrottshall som byggts för elithandboll, men som på grund av en arkitektmiss inte hade rätt mått för att någonsin kunna användas för detta ändamål.

I stället satte Julius igång att boka in artister och med hjälp av kompisen Thomas Johansson, som då precis startat bolaget Ema, såg han till att en av de första att ge en konsert i betongkomplexet blev Paul McCartney, bara två år efter upprottet från The Beatles.

– Rock'n'roll-cirkusen drog igång i början av 70-talet, säger Julius Malmström. I stället för att komma med en skåpbil hade man en lastbil och senare blev det en trailer och så vidare. När Paul McCartney kom 1972 med en lastbil så tyckte man att det var jättemycket. Själv kom han dessutom med en dubbeldäckare där ovanvåningen var avsågad så att man kunde använda den som soldäck.

På den tiden var det artistens egna kompisar som roddade, oftast mot betalning av öl, en macka, ”plus att de kanske fick pussa svenska flickor”, men ganska snart växte sig cirkusen större och tog gestalten av en industri.

– Det var kring 78-79, säger Julius. Bakom allt detta låg den kapitalistiska världen. Med mer pengar inblandade vågade man plötsligt inte släppa iväg vilka artister som helst och det förde det goda med sig att drogade artister plötsligt inte var önskvärda. Det räddade många.

Tack vare Olympen etablerade sig Lund snabbt som Sveriges rockstad bredvid Stockholm, en position som höll en bra bit in på 80-talet, med inbokningar som Kiss, The Clash och Dire Straits.

– På 90-talet blev det svårare. Redan 1985 med Saga hade det vuxit sig för stort. De hade fem trailers med sig. Jag kunde ju inte flytta taket och väggarna, säger Julius.

– Att vi fortfarande kunde presentera så stora artister under de sista tio åren, berodde nog mest på gamla meriter.

Det har visserligen arrangerats spelningar på Olympen även efter att Julius slutade jobba där, men enligt honom är det svårt att på sikt få ekonomi i att ordna rockkonserter i en lokal av den storleken.

Dagens rockscen handlar om klubbar eller arenor - däremellan är det ett stort hål, enligt Julius. Dessutom anser han att Malmö sedan några år har vuxit om Lund när det gäller kultur. I dag ägnar sig Julius nästan inte alls åt rockkonserter, utan producerar föreställningar på bland annat Nöjesteatern i Malmö.

– När jag tänker på Olympen så fylls jag av nostalgiskt välbehag, men jag känner inte att jag skulle vilja gå tillbaka dit. Var sak har sin tid.

Av Björn Alverfeldt